

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben félévre 6 K, negyedévre 3 K, — 1.
Vidéken " 8 K, " 4 K, 50 f.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debrecen, Főter, Lamprecht-palota, 10. sz. szobában.

Vasutigazgatóság Debrecenben.

Decentralizálják az igazgatóságot.

Az Államvasutak hálózatán egymást követik a legsúlyosabb balesetek, amelyeknek okait részben a személyzetre hárítják, részben pedig a pálya és a felszerelés hiányosságára. A kereskedelmi miniszteriumban már napok óta tanácskozások folynak az Államvasutak reorganizációja tárgyában és Kossuth Ferenc még betegágyában is tanulmányozza azokat az előterjesztéseket, melyekben a miniszterium vasuti osztálya sürgős javaslatokat tesz az Államvasutakon uralkodó bajok megszüntetésére.

A kereskedelmi miniszteriumban már régóta tudják, hogy az Államvasutak jelenlegi igazgatási rendszere tarthatatlan és hogy a bajok forrása elsősorban a túlhatott centralizációban keresendő. A

miniszterium vasuti osztálya már Hieronymi hivataloskodása alatt dolgozott ki egy javaslatot, mely a minden vonalon keresztülvendő decentralizációval akar a bajokon segíteni. Vörös Lászlót csak a bukása akadályozta meg abban, hogy a reorganizációt megvalósítsa. A jelenlegi kormány is tervbevette a decentralizációt és mint Kossuth Ferenc az 1908-iki költségvetés indoklásában megemlíti, csak a politikai helyzet volt az oka annak, hogy a kormány eddig nem foglalkozhatott érdeme szerint az Államvasutak reorganizációjával, melyet a miniszter sürgősen szükségesnek tart.

A legutóbbi balesetek és a Máv. igazgatásában más tekintetben is előforduló visszasságok arra indították a kormányt, hogy az államvasutak igazgatásának újjászervezését sürgősen keresztülvigye. Mint értesülünk, Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter mindjárt az őszi ülészak elején törvényjavaslatot fog előterjeszteni az államvasutak

adminisztrációjának decentralizálása, illetve a jelenlegi központi igazgatóság megszüntetése tárgyában. Az új tervezet szerint az üzletvezetőségek számát hárommal szaporítani fogják és az üzletvezetőségek, így a debreceni is, igazgatóságokká fognak átváltoztatni, melyek egyenesen a kereskedelmi miniszterium alá lesznek rendelve. Ezek az igazgatóságok — úgy mint Ausztriában és Poroszországban — teljesen önálló hatáskörrel fogják az alájuk rendelt hálózatrészt adminisztrálni, miáltal előreláthatólag meg fognak szünni azok a bajok, amelyeket a jelenlegi nehézkes és lassu központi igazgatás idézett elő.

Az adminisztráció újjászervezésével kapcsolatosan a személyzetre nézve is új intézkedések fognak életbelépni, melyek a fegyelen fokozására fognak irányulni.

POLITIKAI HIREK

Lesz-e fuzió? A ma reggeli lapok a koalíciós pártok fuziójáról, már mint befe-

NYAKKENDŐ KÜLÖNLEGESSÉGEK FEKEFÉNÉL

Fattyuhajtás.

Sárika a gyéren világított kis szoba egy kopott karosszékében ült, fejét kezeibe rejtve, kétségbeesett tépelődések közepette...

Vén, jólelkű szobaasszonya a szomszédos konyha tűzhelye körül sürgölődött, valami szerény estebédet készített kettőjük számára.

Ugy szerette ezt a szép, fiatal leányt. Pedig még alig két hónapja, hogy nála lakik; mióta a sarki zugkávéházban kasziro-nónek szegődött.

Eleinte félt az öreg, hogy ez is olyan, mint a többi, kiket a sivar sors — vagy egy-egy ballépés — szoritott a kates pályára. Bizony csak azért fogadta magához Sárikát, mert kis, kopott szobája már csaknem fél éve kiadatlan állott; pedig ő is rászorult arra a pár forintocskára, ha nem akarja, hogy legutolsó perceiben koldus kenyéren tengődjék.

És lám! — rossz sejtelmében csatlakozott! Az igazán szép, ábrándos, kék szemű, 18 éves, barna leányka korántsem ütött — a mint megítélhette — arra az általános hibás mértékre, a mely pályatársnőire, megszólván, kivétel nélkül ráillik. S annál inkább csodálta ezt Örse néni, mert új lakójának eredete is, a mint tőle tudta, tel-

jesen homályba vész, neveltetése szintegy igen hiányos volt. Ezuttal nem vált be az ő élettapasztalata, hogy az ilyen fattyuhajtások, kik rendszerint romlott anyagból vannak gyurva, már önönmagukban hordják az erkölcsi súlyedés és bün csiráját. Ezért becsülte és szerette Sárikát, ki meg tudta őrizni lelkét a romlottságtól és piszektól, mely a védtelen, vigyázatlan fiatal leányokat oly korán szokta megmetyelyezni s mely őt naponta veszedelmesen környezte. Csodálta ezt a kifejlett, szép virágot, a ki bár a társadalom sarában született és élt, sokat ígérő testi bájai dacára szüziestében, lelkében egyaránt.

... Sárika pedig ott ült a gyéren világított kis szoba egy kopott karos székében: kétségbeesetten tépelődve. Szép fejét parányi kezeire támasztotta és nagy szemével mereven, szinte ijesztően bámult a rozoga lámpa gyatra világába. Árcs, a sápadt fénytől talán? halotthalvány volt és mozdulatlan, mint egy szobor. Csak pillanatonként rándult meg egy-egy izma s ilyenkor a fájdalom irigy szelleme futott rajta keresztül, egy-egy megtört sóhajt lebentvén el ajkairól, a benső, óriási küzdelem jajszavait!

... A vén fal órát ütött. Sárika egész testében összerendezett és esdő gyötrellemmel nézett az órára, hangosan

számolva ütéseit: Egy ... kettő ... három ...

Nyolc óra volt. A fiatal leány azt sem tudva, mit csinál, oda vánszorgott szekrényéhez és kivette abból ünneplő ruháját. Az asztalhoz vitte és rámeresztvén szeméit, ismét erőteljűn rogyott a karosszékbe.

A szomszéd konyhából a tűzhely sus-torgása hallatszott; ez ismét visszaadta erejét, sietni kell! És lázasan kezdett átöltözködni. Kétszer, háromszor is abba kellett hagynia: nem bírta tovább! Ilyenkor azt hitte, hogy megszakad a szive: oly hevesen, fájdalmasan dobogott. Fuldokolva kapkodott levegő után. De a mint fülébe jutott a fal órát bántó, gunyos ketyegése, ismét belejött a láz, — sietni ... sietni! ...

... Már csak a haján kellett igazítania. Belepillantott a tükörbe s rémülten visszadöbbsent önönmagától. Az a kétségbeesett küzködés, mely arcán lerajzolódott, az a lázas szenvedély, mely szeméből sugárzott, rémitette meg. Eltakarta kezeivel az arcát és halk zokogással borult ágyára, mely fölött Máriának, Krisztus anyjának glóriába foglalt képe függött. Oda, a legtisztább nőhöz emelte föl lelkét: ő volt utolsó reménye. Csak ő ránthatta még vissza attól a borzasztó mélységtől, mely fölött lebegett a becsületesség kietlen szikláján, már-már leszédülve oda, hová csábító, mámorító

Iskolakönyvek és író-rajzszeretek beszerzésére ajánljuk **Antalfy József** könyv- és papirkereskedését Piac-u. 44. Letzter kapu mellett Telefon 612

jezett tényről beszélnek. Ezekre a hírekre a függetlenségi párt hivatalos lapja a következőket írja: Néhány nap óta megint nagy buzgósággal élesztgetik a fúziós terveket — írja a Budapest. Természetesen mindez csak találgatás és hangulatképzés, de nem komoly és biztos értesülés. A fúzió ezidőszereit éppen nem időszerű kérdés. A fúzió gondolata még nem érett meg annyira, hogy már beleszoríthatók volna egy program keretébe. Tehát még nincsen fúzió, nincsen fúziós program, de e mögül a cáfolat mögül kisugárzik a remény, hogy ami ma nincs, holnap még meglehet.

Miniszterválság Ausztriában. Egész nyáron azt írták az osztrák lapok, hogy az őszre várt rejtélyes miniszterválság elmarad. És íme még ősz sincsen és már van válság. Egy várt és egy nem várt. A várt válság Marchet kultuszminiszteré. Állása majdnem tarthatatlan. Nem járt el elég szigorúan Wahrmond ellen és ezt a klerikálisok, akik hatalmon vannak, nem tudják neki megbocsátani. A váratlan dr. Ebenhoeh földművelési miniszteré, aki el akar menni, mert a szerb szerződés életbeléptetése körül nem győzött az agrár álláspont. Mivel Ebenhoeh az agrár-kerikális táborhoz tartozik, a részleges válságnak — noha Beck báró mindkettőt akarná tartani — alighanem az lesz a vége, hogy Ebenhoeh marad és Marchet megy.

Esküvő helyett — halál.

Tragédia a Timár utcán.

Megható esemény színhelye volt tegnapelőtt a Timár utca egyik házában lakoszája. Egy halálos ágyán fekvő férfi akart hűséget esküdni menyasszonyának, de mielőtt ez utolsó kívánsága teljesülhetett volna — meghalt.

Bujatti Lajosnak hívták a boldogtalan embert. Néhány évvel ezelőtt jött Debrecenbe s itt mint beton munkás dolgozott. Egy mulatság alkalmával megismerkedett Mohácsi Juliánával, akit megsze-

ábrándkép esalogatta, a hol pedig undok posvány várja az elbukottat... fuldokló hangon könyörgött segélyért, erőért, hogy megörizze női becsületét, melyet már-már legyőz lángongó szerelme!

S midőn felemelte esdő tekintetét a képre, az változatlan hidegséggel nézett rá, vigasztalanul, erőt nem adva, mintha nem hallaná, nem éretné a szerencsétlen fuldokló utolsó segélykiáltásait.

... Az óra egynegyed kilencet ütött. A leány ajkát halk sikoly hagyta el s szemében a szelid könyeket vad villongás váltotta fel. Hirtelen felugrott s a boszu diadalmas örzetével pillantva a rideg Mária-képre: lázas izgatottsággal tette fel kalapját... kaptá magára tólikabátját — azután gyorsan, lopva kisurrant az ajtón, hogy az öregasszony vissza ne találja tartani, vagy kérdőre ne vonja.

Mintha üldözne a lelkiismeret és a vágy, úgy szaladt az utókon keresztül. Fagyos, süvítő szél arcába csapta a havat, de ő ezt nem érezte most: inkább lázas meleg égette tagjait. Futott... futott s hirtelen betért egy szép, magánház kapujába. Lélekszakadva sietett föl a lépcsőn s a vele szembejövő elegáns fiatal ember lábai elé rogyva, lihegte: „Itt vagyok!”

retett s mivel szerelme viszonzásra talált, kitérték az esküvő napját.

Ezt azonban a vőlegény közbejött betegsége miatt elhalasztották. Két-három hónapig betegeskedett a vőlegény. Menyasszonya ez idő alatt folyton mellette volt, ápolta, gondozta, de mindhiába, mert jegyese állapota nem akart jobbra fordulni.

Tegnapelőtt délben a beteg azon kívánságának adott kifejezést, hogy mielőtt meghal, szeretne megesküdni menyasszonyával, kérve hozzátartozóit, hogy ezen kívánságát teljesítsék.

Hozzátartozói eleget akarván tenni a beteg óhajlásának, anyakönyvvezetőért és papért küldtek. Oláh Imre anyakönyvvezető nyomban el is ment a beteg ágyához, de mielőtt a házasságkötés megtörtént volna, a súlyos beteg ember kiszervezett.

EGYHÁZ ÉS ISKOLA.

Beiratások a nyelv és irodalmi intézetbe. Piac utca 9., naponta d. e. 9—12 és d. u. 3—7 óráig.

Beiratkozás a polgári fiúiskolába. A debreceni négy osztályu nyilvános magán polgári fiúiskolába (Abeles intézet, Szécheny-utca 23. sz., I. em.) a jövő tanévre szóló beiratkozásokat naponta d. e. 10—12-ig, d. u. 3—5-ig fogadja el az igazgatóság.

Beiratások a pincérszakiskolában folyó hó 5-én, szombat d. u. 3—5 óráig eszközölhetnek az iskola helyiségében, Miklós utca 3. sz. Az igazgatóság.

Hajsza a kóbor cigányok után.

Megtámadtak egy mézáróst.

Elfogott cigánykaraván.

Veszedelemes cigánykaravánt fogott el tegnap a debreceni rendőrség. A karaván tagjai egy család s a hírhedt Lakatos családból valók. Elfogatásukat óriási hajsza előzte meg, amit három lovasrendőr végzett. A cigányok üldözése több, mint egy teljes óra hosszat tartott, míg végre a rendőrök elcsíphették a díszes társaságot.

Az utóbbi időben különben egész Hajdumegyét rengeteg kóbor cigány lepi el, akik mindenütt, ahol csak megfordulnak, hagyják maguk után valami emléket, illetőleg mindenütt lopnak, rabolnak. A hatóságok szinte tehetetlenek velük, mert ha el is zárják őket, kiszabadulásuk után újból csak a lopáshoz térnek vissza.

Ilyen banda ez a tegnap délután elfogott Lakatos család is. Már nevük is a gáztetteket, a lopást, rablást jelenti. Számátalanszor ültek már a tömlőc fenekén, azonban ennek a kóborlást szerető, renyhe, dologtalan népnek ez mit sem használ. Egyre-másra követik el, ahol csak tehetik, lopásaikat és pedig mindenütt páratlan vakmerőséggel.

Tegnap délután a Booskai-téren levő Rankai-féle vendéglőben manipuláltak. Azonban ekkor veszítették, mert csakhamar észre-

vették tettüket. Kosowszky Gusztáv, Csapó kerti, Kinizsy utca 50. szám alatt lakó mézáróstól loptak el egy bődön zsirt. Kosowszky tegnap délután három óra tájban betért egy pohár sörre a Rankai-féle kocsmába, ahová magával vitt egy disznózsirral telt bődönt is. Alig időzött néhány percet, midőn azt vette észre, hogy a zsir eltűnt mellőle. A kocsmá előtt szekerükkel együtt ácsorgó kóbor cigányokat gyanúsította a lopással, akik azonban ekkorára elmenekültek. A meglöpött mézáróst utána futott és a Pavillon-laktanya környékén sikerült őket elérnie, azonban a cigányok rátámadtak botokkal, kalapáccsal és más ezekhez hasonló tárgyakkal s ha Horváth Mihály 64. számú rendőr gyorsan segítségére nem megy, talán agyonütötték volna.

Kosowszky, midőn a rendőr kiszabadította veszedelmes helyzetéből, átkutatta a cigányok szekér-sátorát és abban megtalálta ellopott zsirját s azonkívül három döglött sertést s számtalan különböző dolgot, amelyeket bizonyára lopással szereztek a cigányok.

A hajsza.

A rendőr be akarta a tolvaj cigányokat kisérni a bűnügyi osztályra, azonban míg az egyik cigány asszonnyal, egy Panna nevű vakkal foglalatzkodott, azok a szekérrel iramvágatással elhajtottak Vámos-Péros felé.

A rendőrnek ekkor segítségére érkezett három lovas rendőr: Rác Lajos, Kovács Péter és Váci Sándor, akik üldözőbe vették az elmenekült cigányokat. Óriási hajsza után tul a Cserén sikerült őket elfogni és bekisérték őket a Szent-Anna utcai bűnügyi osztályra.

A rendőrségen.

Nyolcan vannak az elfogott cigányok, akiknek Lakatos József többször büntetett tolvaj a vezére. Kihallgatásuk alkalmával körömszakadtáig tagadtak, sőt még a megtámadott mézáróst vádolták. A rendőrség a szekérüket megmotozta az utcán, mert nem lehetett a rendőrség udvarára behajtani és tömérdek lopott dolgot kobozott el tőlük. A három döglött sertésen kívül nagymennyiségű ágyneműt, bőrt, konyhafelszereléseket találtak a kocsiban és míg a motozás tartott, óriási népesödület állt el a rendőrség épülete előtt a Szent-Anna utcát.

Az elfogott tolvaj cigányokat lakat alá helyezték és az eljárást megindították ellenük. Nem lehetetlen, hogy még rengeteg bűn terheli lelküket.

VÁRMEGYE.

Nagy vihar Hajduszoboszlón. Óriási vihar volt tegnap este Szoboszlón. Nagy villámlások és mennydörgések között záporoként zuhogott az eső. A villám le is csapott Varga József gazdálkodó udvarán, ahol egy kazal szalma lett martaléka a pusztító elemnek. A vihar több óráig tartott és több helyen nagy károkat okozott.

Elfogott betörő. Füzessi János konyári gazdálkodóhoz a napokban ismeretlen tettes betört és élelmiszert lopott. A betörést úgy követte el az ismeretlen, hogy a ház falát kiásta s úgy hatolt be a konyhába. A csendőrség tegnapelőtt elfogta a vakmerő betörő tolvajt Elek Gábor osavargó személyében, akit tegnap bekisért a debreceni kir. ügyészség foházába.

Legjobb a Békési Róza „Gyorsmosó” szinszappana

Gyilkosság a tánc után.

A mellözött legény bosszuja.

Nagyrábé községében tegnapelőtt este borzalmas módon ölte meg egy ottani legény a társát csupa fiatalos felhevülésben. A gyilkosság a bálban történt azért, mert egy leány nem akart táncolni azzal, aki felkérte, hanem egy másikkal, akit szeretett. Az áldozat azonnal meghalt a bálteremben. A tettes elmenekült, azonban a csendőrség még tegnap reggel elfogta.

Az esetről tudósítók a következőket jelentik:

Nagyrábé községében a polgári olvasóklubban vasárnap este bált rendezett a fiatalosság. A bálban megjelentek K. Dajka Orbán és Dajka Lajos is. A tánc javában tartott, amikor Dajka Lajos táncra kérte a falu legszebb leányát, a 16 éves Nemes Lujzát. A leány a felkérést nem fogadta el, hanem Dajka Orbánnal ment táncolni. A mellözött legényt bántotta a leány viselkedése, ezért visszavonult s a mulatók között húzódott meg.

A tánc befejezte után azonban felugrott Dajka Orbán elé futott Dajka Orbán Dajka Lajos előtt megállott, mielőtt azonban szólanival bírt volna, vagy védeni tudta volna magát Dajka Lajos csizmaszárából kést rántott elő s azt markolatig döfte ellenfele mellébe.

A kés a legény szívére szurta keresztül. A legény egy lépést tett hátra, aztán hirtelenül rogyott össze a táncterem padlóján. A borzalmas dolog megtörténte után a jelen voltak a megszurtt legény körül csoportosultak. Ezt az alkalmat felhasználta Dajka Lajos és kimenekült a szabadba.

Az esetről jelentést tettek a csendőrségnek, mely azonnal megindította az eljárást. A tettes kézrekerítése után még az új folyamán megindult a hajszó, azonban eredménytelenül, mert a gyilkos legény a kuckóvetésbe vette be magát s itt az üldözés lehetetlen volt.

Tegnap reggel a csendőrök erősítették eljárata folytatta a kutatást és a legényt sikerült is elfognia. Dajka Lajost ma szállítják az ügyészségre. Az áldozatot szintén ma fogják eltemetni.

VÁROSHÁZA.

Debrecen villanyfényben. A városi villamos-telep szeptember 15-én kezdi meg működését. A városi hálózat már teljesen elkészült és 15-én este 8 órakor kigyulnak az egész városban a villamos körtök. A villamos világítás megindítását a városi tanács ünnepélyes alkalommá fogja avatni. A világítási bizottság legközelebbi ülésén fog határozni a villamos világítás megkezdésének ünnepélyes módozatai felett.

Debrecen a múlt hónapban. A város közigazgatási bizottsága szombaton délután, 3 órakor tartja ülését, melyen a külföldön tartózkodó főispánt Kovács József polgármester helyettesíti.

Kiss Albert halála.

Koszoruerdő a ravatalon.

Az egyház tanácstermében, a hol életének legderekabb részét töltötte az elnöki székhelyen, fekszik kiterítve Kiss Albert ref. lelkész.

Méltóbb helyre nem is helyezheték volna a ravatalát; a katonának a haretér, a közélet bajnokának pedig az ő foruma a kedves hely. A ravatalt egész koszoruerdő borítja: Justh Gyula, a képviselőház elnöke, Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter, Thaly Kálmán, dr. Bakonyi Samu, a városi tanács, a függetlenségi kör, Kovács József polgármester stb. koszorúkkal borították el a ravatalt.

Valóságos bucsujárás színhelye volt a nap folyamán az egyház tanácsterme, a melynek közepén, délszaki növények közt fekszik a halott. Mintha aludna. Az arcon elsimultak a redők és az átszenvedett testi fájdalomnak semmi nyoma.

Délelőtt a városi tanács, azután az egyház tisztviselőikara, a Dóczy intézet tanári kara, a függetlenségi kör küldöttsége, stb. látogatták meg a ravatalt.

Ma délelőtt lesz a temetés. Az egyház tanácstermében a tanítóképző intézet énekkara fog gyászadalt énekelni, azután onnan átszállítják a koporsót a Nagytemplomba, ahol Biky Károly szatmári esperes, volt káplánja mond imát, a tiszáninneri egyházkerület főjegyzője pedig bucsuztatót. A templomból a Kossuth utcai temetőbe szállítják és helyezik örök nyugalomra a halottat.

ÚJDONSÁGOK.

* **Személyi hír.** Magyaróssy Ferenc m. kir. dohánybevéltő felügyelő hosszabb szabadságáról tegnap érkezett haza s ma át is vette hivatala vezetését.

* **Szabadságról.** Vetéssy Béla rendőrfogalmazó befejezte egy havi szabadságidejét és tegnap elfoglalta hivatalát.

* **Új törvényszéki bíró.** Ujfalussy József hajdunánási járásbíró az igazságügyminiszter a debreceni kir. törvényszékhez bíróvá nevezte ki.

* **Szabadságon.** Nagy Gyula anyakönyvvezető h. tegnap kezdte meg egy hónapra terjedő nyári szabadságát. Távollétében Lösch István helyettes anyakönyvvezető helyettesíti.

* **Bűvész-estély a Bika orfeum-színpadán.** Carmellini, a Debrecenben jól ismert, kitűnő bűvész holnap, csütörtökön este a Bika-szálloda második udvarán levő orfeum-színpadon nagy bűvész-estélyt rendez. A kiváló bűvész ezuttal teljesen új mutatványokkal s meglepő ügyességével fogja kellemesen szórakoztatni a közönséget.

* **Ellopott pénztárcsa.** A rendőrség bűnügyi osztályán tegnap panaszt tett Balogh Ilona, Salétrom utca 16. szám alatti lakos ismeretlen tettes ellen, aki reggel a kereskedelmi iskola előtti gyümölcs-piacon pénztárcáját, melyben pár korona készpénz és két értékes cédula volt, ellopta. A rendőrség keresi a tolvajt.

* **Halálozás.** Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk felejthetetlen jó kis leányunk, testvérünk, unoka és áldott emlékü jó kis rokon: Esztikének, múlt hó 31-én, este fél kilenc órakor, életének 11-ik évében, hosszúságos szenvedés után történt esendes elhunytát. Kedves halottunk hült tetemei folyó hó 2-án, délután 5 órakor fognak Homokkert I. járás 47. szám, (Szent Anna felől, malom háta megett lévő házunknál tartandó rövid ima után a Kossuth utcai temetőben örök nyugalomra tétetni. Mely végtisztességeteire rokonainkat, barátainkat, ismerőseinket bánatos szívvel meghívjuk. Debrecen, 1908. szeptember 1. A béke angyala örökdrága drága porai felett. Bánatos szülei: Szina Sándor nejevel Nagy Eszterrel. Az elhunytak testvérei: Sándor, István és Margit. Nagybátyja és nagynénjei: Polg. Szina János nejevel és gyermeke. Polg. Szendrei István nejevel és gyermekeivel. Polg. Nagy Márton nejevel és gyermekeivel. Özv. Nagy Istvánné gyermekeivel. Nagymamája: özv. polg. Nagy Mártonné. Kereszt szülei: Kovács János nejevel és gyermekeivel. Közeli és távoli rokonok nevében. A temetést Biharai Károlyné tem. intézete rendezi.

* Hamis pénzek Debrecenben.

Az utóbbi időben naponta tesznek följelentést a rendőrség bűnügyi osztályán hamis pénzek miatt. Hol egykoronás, hol forintos hamisítványok kerülnek a rendőrségre, amely hetek óta a legerélyesebben nyomoz, hogy kiderítse, hogyan és honnan kerülnek forgalomba a pénzhamisítványok. Igen valószínű, hogy Debrecenben nagyobb pénzhamisító banda működik, amely, az egész Debrecen elárasztja ólomkoronásokkal és forintosokkal. Dacára azonban a rendőrség széleskörű és erélyes nyomozásának ez időkig eredmény elérhető nem volt, sőt egyre érkeznek az újabb feljelentések hamis pénz miatt. Tegnap is Sipos Ferenc Árpád téri vendéglős tett panaszt egy hajdunaházi gazdálkodó ellen, aki többek között hamis egykoronással fizetett, de aki a hamis pénz eredetére semminemű felvilágosítást adni nem tud. A rendőrség most kettőzött buzgalommal folytatja a nyomozást, hogy a hamispénzgyártókat mihamarabb kézrekerítse.

* **A kereskedelmi és iparkamara évkönyve.** A debreceni kereskedelmi és iparkamara 1907. évről szóló évkönyvét és évi jelentését ma adta közre. Tartalmának rövid foglalata: Az évkönyvben a kamara beszámol egész múlt évi tevékenységéről, melynek kiemelkedőbb mozzanatait az iparfejlesztés és szakoktatás területein találjuk, továbbá kiemelhetők az érdekeltiségek ipari és kereskedelmi jogi ügyekben védelme törvényhozási és szabályrendeletalkotási előkészítő munkákban részvétel, kiállítások ügyek, közlekedésügyi javaslatok stb. A kamara, bár csak rendes hivatali kiadásaiból elvonás útján teheti, szakiskolák támogatására, tandíjmentességek és ösztöndíjak adományozására a múlt évben is circa 15000 koronát áldozott. Kiemelkedő fejezete ezenkívül e résznek az iparfejlesztésről és a kamara által kieszközölt államsegélyekről szóló, a továbbiakban a kamara azon munkásságáról történik beszámolás, melylyel részint kerületének, részint az egész országnak közgazdasági igazgatásában szavát és véleményét hallatta. Ezt a részt

Saját termésű kerti bor literes és fél literes üvegekben kapható Széchenyi utca 42-ik szám alatt.

mintegy kiegészíti a kötet végéhez csatolt függelék, mely a közérdekű, nagyobb-szabású tanulmányok alakjában kidolgozott feltevések és előterjesztések teljes szövegét foglalja magában. Ilyeneket dolgozott ki a kamarai közutak, köveze vármok, váltóvás reformja, vasúti szállítások elleni panaszok tárgyában s végül az egyenes adók reformjáról. A második rész az évi jelentés, a kamarai kerület közgazdasági életének képét rajzolja, mindenütt feltüntetve a kereskedő és iparos közönség óhajait és panaszait. A kamara különös figyelmet fordít a munkásmozgalmakra s az ezekről évről-évre adott jelentési részében ez ügy fejlődési fázisait rendszeresen és folytatódóan dolgozza fel. — E jelentésben a kollektív munkaegyezményi rendről szerzett tapasztalatait dolgozta fel. Nem kevésbé érdekes figyelemmel kíséri a kamara kerületének kivándorlási ügyét, melyet kelyet kerületének idevonatkozó bősztatistikájával világít meg. Gyakorlatilag figyelemreméltó részei a jelentésnek az egyes iparágak és kereskedelmi szakmák állapotáról, óhajairól és panaszairól szólók, melyek híven tükrözik vissza a kamarai kerület egész közgazdasági életét.

* **Körözött kerékpár-tolvajok.** A rendőrség köröző levelet bocsájtott ki Radosza János és Juhász István csavargók ellen, akik Debrecenben több kerékpárt loptak és megszöktek a városból.

* **Nem lesz lakásbéremelés.** Az állami tisztviselők hivatalos lapja kedves meglepetést tartalmaz ma megjelent számában az állami tisztviselők számára. Azt fejtegeti, nyilván sugalmazott közleményben, hogy az idén alig lesz valami a lakásbérek felemeléséből, mert az állami háztartásnak sok nehézséggel kell küzdenie mostanában és így kellő fedezet hiányában az ideai költségvetés keretében nem lehet ezt a kérdést megoldani. A hír nagy riadalmat fog kelteni tisztviselői körökben, mert hiszen a lakásbérek felemelését bizonyosra vették, sőt a háziurak egy része erre a kontóra már fel is emelte állami tisztviselő lakóinak a lakásbérét. Hogy fedezet nem volna a költségvetésben, az nem felel meg a valóságnak, mert igenis felvették az erre vonatkozó tételt; de meg ezenfelül Wekerle miniszterelnök határozott ígéretet tett a képviselőházban, hogy a lakásbéreket ez évi október hó elsejétől fogja rendezni. Nagyon furcsa dolog lenne tehát, ha a kormány most egyszerűen cserben hagyná a tisztviselői kart. Majd kitűnik egyébként néhány nap múlva, mi a kormány szándéka?

* **Halálozás.** A legmélyebb fájdalommal tudatjuk szeretett fiunk, illetve testvérünk, Klein Mártonnak hosszas szenvedés után, 18 éves korában történt gyászos elhunytát. Kedves halottunk hült tetemei f. hó 2-án d. u. 3 órakor fognak a Zápolya-utca 19. sz. háztól az izr. sirkertben örök nyugalomra helyeztetni, mely végtisztességtételre rokonainkat, barátainkat és ismerőseinket szomorodott szívvél meghívjuk. Debrecen, 1908. szept. 2. Szülei: Klein Sámuel és neje. Testvérei: Izsó, Ede, Margit, Sándor, Imre. Béke poraira!

* **Kiss Béla itthon.** Városunknak kedvelt primása, Kiss Béla e hó 3-án befejezi nyári működését Uj-Tátrafüreden, a hol az édes bus nőtái révén, hasonlóan Debrecenhez, szintén nagyon megkedvelték. Dacára a gyakori esőzéseknek, a sétaterek mindig telve voltak díszes közönséggel, ha a Béla „ezüsthangu hegedűjén” felhangzottak a szebbnél-szebb bus és vig magyar nóták. Hetenként egyszer mindig Széplakon gyönyörködtette nótáival a nyaralókat. Muzsikájával annyira elvarázsolta a fűrdőkön megfordult előkelő vendégeket, hogy a fűrdőigazgatóság közkivánatra már most meghívta a jövő fűrdő-idényre zenekarával együtt.

* **Szerencsétlenség munka közben.** Sulyos sérülésével szállították be az éjszaka a debreceni kórházba Hajduhadházi Kozák István kömives, debreceni lakost. A hajduhadházi község háza építkezésénél dolgozott és tegnap este egy mésszel telt láda jobb lábára esett, midőn azt szekérre akarták tenni. A láda oly erővel esett a lábára, hogy alsó lábszársontja ketté tört. A kórházban Berencsy Zoltán dr. vette gyógykezelés alá.

* **Az elfogott betörő.** Tegnap számban részletesen megírtuk, hogy a debreceni rendőrség elfogta Druék János urasági inast, aki legutóbb Klár István nyirbogáti földbirtokos gazdájához betört és meglopta s aztán megszökött. Az elfogott betörőt tegnap délután két nyirbatori csendőrvasra verve Nyirbátorba szállította. A nyirbogáti csendőrség a nála talált kávéházi és vendéglői számlacédulák nyomán folytatja ellene a nyomozást.

* **Tegnap halottak.** Ategnapi nap folyamán a következő haláleseteket jelentették be az állami anyakönyvi hivatalnál: Szabó Irma ref. 3 hónapos, Szina Eszter ref. 10 éves, Fazekas Ilona ref. 1 hónapos, Forgács István ref. 11 éves, Klein Márton izr. 17 éves, Kántor László ref. 6 hónapos, Csiba Béla ref. 3 hónapos, Bujatti Alajos r. kath. 45 éves, Pető László ref. 9 napos.

* **Szerencsétlenül járt kereskedő segéd.** Balogh Kálmán kereskedő segéd, aki a Bocskai-tér 1. szám alatt levő Burai József-féle fűszerüzletben van alkalmazva, tegnap délután egy késsel véletlenül két ujját lecsapta. A szerencsétlenül járt kereskedő segédet beszállították a kórházba. Állapota nagyon sulyos, mert vérmérgezését kapott.

* **Jóváhagyott alapszabályok.** A debreceni pincérek szakegyületének alapszabályait Andrassy Gyula gróf belügyminiszter jóváhagyta és láttaozta.

* **Megvert apa és fia.** Az egyszerű svábnak és fiának a kacagtató és egyszerűsmind tragikus esete játszódott le kissé bővített kiadásban tegnap, a Bocskai-téren. Id. Forgács Gábor téglási földműves szóváltásba e egyedett két debreceni talyigással, a kik csakhamar lekapták a maguk talyigájáról a lósokeket és agyba-löbe ütni kezdtek a vidéki öreget, a kinek segélykiáltására odament hasonló nevű fia is és kérdőre vonta a megdühödött talyigásokat. A talyigások ezután még jobban ütötték az öreget, sőt a fiának is meglehetősen juttattak az ütlegek-ből, míg végre egy rendőr bekisérte mindannyiukat a bűnügyi osztályra, a hol a sulyos sérüléseket szenvedett id. és ifju Forgács Gábor följelentést tett a két talyigás ellen.

* **Nyilvános köszönet.** Az „Egyetértés” önképző-dal és zeneegylet elnöksége ez uton mond halás köszönetet mindazoknak, kik mult hó 16-án tartott zászlóavatási ünnepélye alkalmával nemes szívű adományokkal a kitűzött jótékony célokat előmozdítani kegyeskedtek. Egyenként 4 koronával: Szabó Miklós, László Ferenc, Papp Lajos, Székely Károly, Juhász János, Kovács Sándor, Siposs András, Zenerovits Gyula, Szili Sándor, Molnár József, Horváth Antal, Szabó István, dr. Lakatos, Schmid László, Krisztek Leo, Schmidt Nándor, Paskutz A., Krón Ignác, Bóc Jenő, Pottyondi Tihamér, Nagy Kálmán, dr. Kerekes L., Motika Ferenc, vessprémi dalegylet, Pilát Nándor, besztercebányai posztógyár, dr. Zinner Jenő, Niházy László, Sass István, Elekes Béla, Biró Géza, Schrader Sándor, Simkovits Odón, Tulcsik Albert, Steuer János, Turacz Károly, Biró Mihály, Reiner Aladár, Szabó Gábor, Csugány Miklós, Horváth Sándor, Pirnág Jenő, Kovács János, Csató Béla, Kabay János, Ujvárossy József, Kovács József, Galló Sándor, Pataky Lajos, Orbán János, Szallár

Zoltán, Sütő István, Buray István, Reisinger Vencel, Horváth László, Katona Lajos, Matura Ferenc, Katona Sámuel, Laskai Miklós, Kovács Lajos, Antal József, Szilágyi János, Kopácsy József, Markó György, Sárközy János, Belitzky Gyula, Nagy Lajos, Sántai Miklós, Krokuska Károly, Gombos Imre, Butyka János, Stern Ferenc, Káringetz Sándor, Bartók Kálmán, Stern Márton, Tenczlinger Ferenc, Toff Ignác, Jáncsi János. Egyenként 3 koronával: Verdonits Sándor, Szele Gy., Boross Adolf, Szentgály Gyula, Lendvay Márk, K. Gy., G. D., K. p. u. kocsiműhely, Radó S., Neuhauser Károly, Édes Béla, Neuhauser Lajos, Czerovszky László, Géplő József, Bozóky Mihály, Orosz Lajos, Fisch Manó, Vojtkó János, Kovács Antal, Ferkó Gyula, Sallay Sándor, Koczka Antal, Saly Pongrác, Derzsi Béla, Medgyesi István, Kövendi Ferenc, Dobrosi Lajos, Nagy Sándor, Kurecz Lajos, Juridesz József, Tóth Sándor II., Lakatos Gábor, Szolnoki Imre, Antonyák István, Gyulai István, Behabetz Miklós, Moll Jakab, Dzobek Jeromos, Biébel Károly, Milos József, Vitrikovszky Lajos, Tóth János, Behovits József, Ródl Péter, Milos Márton, Boldizsár János, Nagy Béla, Péter Lajos, Havas Sámuel, Erben Tivadar, Erdős Béla, Patakfalvy Mózes, Csermák Ferenc, Marosán István, Halmi Károly, Nagy Lajos, Gortva Péter, Kovács Sándor, Kiss Ferenc, Nagy Ferenc, Kató István, Kiss Sándor, Pongor L., Kántor János. (Folytatjuk.)

* **Elfogott szélhámós.** Alig pár napja szabadult ki a rendőrség börtönéből Szennyesi Eszter hajduszoboszlói illetőségű szélhámós és tegnap már ismét a rendőrség kezébe került. Érdekes, hogy Szennyesi Eszter, akit különben kitiltott a rendőrség Debrecenből, az elmúlt héten, mint fogoly panaszt tett volt lakásadónője ellen, hogy az ruháját és hét korona pénzét ellopta. A rendőrség a panasz alapján megindította a nyomozást és Bikfalvy Miklós rendőrbiztos kiderítette, hogy Szennyesi Eszter is lopta azokat a dolgokat. A rendőrség most szigorú eljárást indított az elfogott szélhámós ellen.

* **Köszönetnyilvánítás.** Holló Imre és Szabó Eszti ke ezuton nyilvánítják elismerésüket Tóth Sándor detektívnek és mondanak neki köszönetet azért, hogy elveszett jeggyűrűjüket oly gyorsan és ügyesen visszaszerezte.

* **Szülők figyelmébe.** Uj francia nyelviskolát nyitott Bardot Gaston, kinek neve Debrecenben elég ismeretes, mivel már több, mint 10 éve a legelőkelőbb családoknál nagy sikerrel tanított. Hogy mindenkinek alkalmat nyujthasson a francia nyelv elsajátításához, évi díját csekély 40 koronában állapította meg. Beiratkozni lehet aug. 15-től kezdve József kir. her. u. 42. szám alatt, amidőn a fél évi díj, 20 K előre fizetendő. Tanítás naponta, francia írás és társalgás elsajátítása. A lehető legkisebb fáradsággal nagy haladás érhető el.

* **Elveszett.** Tegnap este a nagyerdői esőszázhoz közel eső lócsán felejtettem zöld selyem ridikülömet. A szives megtaláló jutalomban részesül, ha lakásomra, Péterfia utca 44. szám alá hozza.

* **Ehrlich József zeneiskolájában** a beiratások megkezdődtek. Tandíj az alsó osztályokban 60 K, a felső osztályokban 80 K, vagy havonta 8 és 10 K. Hivatalos órák d. e. 11—12-ig, d. u. 3—4-ig. Helyiség Burgondia u. 9. sz.

* **Debrecen szálloda** a vidéki polgárság találkozó helye. Állandóan frissen csapolt Hagenmacher sör, tisztán kezelt érkörtvélyesi fajborok kimerése. Ujabbán a Tabb d'hot rendszert vezetem be éttermemben. 1 ebéd 3 fogásból: leves, sült, tészta vagy sajt, esetleg gyümölcs 1 korona. Vacsora: 1 sült, 1 sajt 70 fillér. Ajánlom továbbá tisztá vendégszobáimat a város központján, 1 szembőlre 140 fillértől 3 koronáig. Kisebb, esetleg nagyobb társaságoknak külön kis éttermek (separék) rendelkezésre állanak. Figyelmes kiszolgálás. Szives pártfogást kér tisztelettel Kovács Aladár vendéglős. Havi abonama 40 korona.

* S
ajánljuk
az össze
ódon és
denféle

* U
könnyű
kalapok
29 krajc
volt hely

* T
szülő és
lapotban
legolesó
áll tehát
ama kör
Piacz ut
ben. Te

* I
munkák
javítás
Piac-utc

* I
potban
István c
denféle

B
san je
7-én
Magy
7-én,
14-én
ottani
részt
városi
zik, a
tani.
gáció
ben t

B
minisz
birtoká
hét hé
gadja.
Az

B
igazsá
fűdre
tér a f

Gyula
időzik,
akikke
gyalt.
főváro
kérette
vel tá
ket. A
eddig
megha

I
pénzü
Boszn
tér vi
hol ut

ismét
mérge
gezés
kedet
nagy
delm

* Szülők és tanulók figyelmébe
ajánljuk a *Hegedűs és Sándor* céget, ahol az összes iskolákban használt tankönyvek ódon és új állapotban beszerezhetők, mindenféle papír-, író- és rajzszerekkel együtt.

* Utazó bőröndök. Nyulszőr pehely könnyű kalapok 2-50-ért, fiú és férfi szalma kalapok 1 koronáért. Hosszu száru női keztyű 29 krajcárért kapható, a Nyakkendő király volt helyiségében Stern F. főposta mellett.

* Találtatott egy forrás, ahol minden szülő és tanuló könyveit új és használt állapotban, ugyanzintén írószerek szükségleteit a legolcsóbban szerezheti be. Saját érdekében áll tehát „Aczel Henrik” modern antiquáriuma könyv- és papírkereskedését felkeresni. Piac-utca 24., a ref. kistemplommal szemben. Telefon 575.

* Könyvkötészeti és bőrdíszműves munkák, finom bőrkeretek, valamint tárcsajavítások Antalfy Ferencnél készíttetnek, Piac-utca 31., a városházzal szemben.

* Iskolakönyvek ódon és új állapotban Telegdi K. Lajos utóda, Eperjesy István cégnél beszerezhetők. Ugyanott mindenféle író és rajzszer is kapható.

TÁVIRATOK

A király Budapesten.

Budapest, szept. 1. Félhivatalosan jelentik, hogy a király e hó 7-én egy hónapi tartózkodásra Magyarországra érkezik. Szept. 7-én, este érkezik Budapestre és 14-én Veszprémbe megy, hogy a ottani nagy katonai gyakorlatokon részt vegyen. 17-én visszatér a fővárosba és másnap Gödöllőre utazik, ahol több vadászatot fog tartani. A hó végén fogadja a delegáció tagjait és október első hetében tér vissza Bécsbe.

Wekerle a fővárosban.

Budapest, szept. 1. Wekerle Sándor miniszterelnök a hét végén klopódiai földbirtokáról a fővárosba érkezik, hogy a jövő hét hétfőjén Budapestre érkező királyt fogadja.

Az igazságügyminiszter Igló-füreden.

Budapest, szept. 1. A Günther Antal igazságügyminiszter ma családjához Igló-füredre utazott. E hó 6-án azonban visszatér a fővárosba a felsége fogadtatására.

Főispánok Andrásynál.

Tiszadob, szeptember 1. Gróf Andrassy Gyula belügyminiszter, aki most Tiszadobon időzik, fogadta a meghívott főispánokat, akikkel az általános választói jogról tárgyalt. A hét végén a miniszter visszatér a fővárosba és szerdára táviratilag magához kérte gróf Hadik belügyi államtitkárt, akivel tárgyalni fogja a főispáni előterjesztéseket. Andrassy Budapesten folytatni fogja az eddig még nála meg nem jelent főispánok meghallgatását.

Burdián báró Boszniában.

Bécs, szept. 1. Burdián báró közös pénzügyminiszter e hó 9-én szemleuttra Boszniába megy. Szeptember közepe táján tér vissza utjából és Budapestre megy, ahol utjáról jelentést tesz a királynak.

Tömeges husmérgezés.

Berlin, szept. 1. A Virchow-kórházban ismét husz ápolónő betegedett meg a husmérgezés tünetei között, úgy, hogy a mérgezési esetek száma ezzel nyolcvanra emelkedett. A beteg ápolónők közül harminc nagy lázban fekszik és állapotuk veszedelmes.

Elhunyt herceg.

Páris, szeptember 1. Diepe-fürdőn ma kilenven éves korában elhunyt Stursa Demeter herceg.

Kossuth Ferenc állapota aggasztó.

Budapest, szept. 1. Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter állapota ma nagyon válságosra fordult. Egész nap rosszul érezte magát. Az orvosai és maga Müller Kálmán dr. egyetemi tanár is nagyon aggasztónak tartja a nagynevű miniszter állapotát. Ma délelőtt táviratilag hívták vissza Szerényi államtitkárt Afrikából.

Óriási tűz Pozsonyban.

Pozsony, szept. 1. Óriási tűzvész pusztított ma délelőtt a pozsonyi városi pályaudvaron. A tűz a forgalmi pályaudvaron a teher- és feladási raktárban ütött ki reggel nyolc órakor és negyed óra múlva az egész raktár lángba borult. A tűzoltóság óriási erőfeszítéssel dolgozott, azonban gátat vetni a pusztító elemnek még sem volt képes. A tüzet a délutáni órákban sikerült lokalizálni. A kár meghaladja a százezer koronát.

Magyarfaló nemzetiségiek.

Temesvár, szept. 1. Több nemzetiségi képviselő Oravicán négyülést tartott, amelynek végeztével bankett volt. Petrovics István és több nemzetiségi képviselő azt kívánta a banketten Broka Károly cigányprimástól, hogy a Gotterhaltét játssza el, azonban ez megtagadta. A nemzetiségiek ezután a császár életével másikkal vendéglőbe vonultak, ahol a Destearte Romane roman dact huzatták és tüntetően viselkedtek a magyarok ellen.

Elhamvadt fatelep.

Déva, szept. 1. A közeli Dobra község határában levő Markovics és társa féle fatelep ma reggel nyolc órakor eddig ismeretlen okból kigyuladt. A tűz oly rohamosan terjedt, hogy délelőtre már az egész fatelep lángokban állott s a kár már akkorára is fölmulta a félmilliót. Négy község tűzoltósága sietett segítségül, azonban az óriási tűz a fatelepet teljesen elhamvasztotta. Emberéletben kár nem esett.

Zboray Miklós beszámolója.

Marcali, szept. 1. Zboray Miklós dr., országgyűlési képviselő vasárnap tartotta kerülete két legnagyobb községében, Kéthelyen és Marcaliban, beszámolóját. A képviselőt Kéthelyen Fekete Zsigmond jószágfelügyelő, Marcaliban pedig Bernáth Béla dr. ügyvéd biztosította a választók bizalmáról és szeretetéről. Zboray beszámolójában a fuzióról is megemlékezett. Szerinte a fuzió főbb vonásaiban Andrassy és Kossuth között már tényleg létre is jött. Nem ismeri a megállapodást, de tekintettel arra, hogy az alkotmánypárt vezetési, gróf Andrassy Gyula és Széll Kálmán az év folyamán és különösen a tavasszal, mikor a fuzió megállapodásai a vezérek között kötöttek, folyton a 67-es kiegyezés csodás voltát, marandóságát hangoztatták, míg ezzel szemben Kossuth Ferenc úgy Pécsen, mint csak röviddel megelőzőleg Budapesten egy banketten azt állította, hogy nemsokára egy táborban, a negyvennyolcas függetlenségi táborban lesz az ország, fokozott kíváncsisággal várja, hogy most már melyik párt vezéreinek álláspontját fogja kifejezni az új program? Azt hiszi, fölfelé 67-es, lefelé 48-as lesz, vagyis reáhelyezkedik a 67-es alapra, hogy ezen az alapon igyekezzék kivívni a 48-as eszméket a felséggel egyetértésben és akkor, mikor azokat békés

eszközökkel kivívni lehet. Majd ha a program ismeretes lesz, fog a néppárt is állást foglalni, fuzionál-e vagy fenmarad mint külön párt a többi pártokkal koalícióban, avagy még koalícióban sem marad, hanem külön halad. A maga részéről nem fektet súlyt a közjogi különbségekre, 67-es; nek hívja-e valaki magát vagy 48-asnak, 67-es alapon is meg lehet tagadni az újoncot, viszont 48-as alapon is be lehet menni a delegációba és fel lehet emelni a kvótát. Az egész 67-es és 48-as megkülönböztetés jelszó, melylyel nem törődik, mert a lényeg abban látja, hogy a magyar nemzeti állam kiépítésére, a polgárok szellemének és erkölcsének fejlesztésére és vagyoni meg erősödésére törekedjünk.

Marcali, szept. 1. Zboray Miklós a marcali kerület néppárti országgyűlési képviselője ma tartotta meg Marcaliban beszámolóját. Beszél a fuzióról és kijelentette, hogy tökéletesen mindegy, akár 48-as, akár 67-es alapon küzd a képviselő, mégis hiszi, hogy a választói jog reformja meglesz, mert tudja, hogy Kossuth és Andrassy között megegyezés fog létrejönni. amit a néppárt szívesen lát.

Izgató orosz tábornok.

Zágráb, szept. 1. Már több, mint egy hete, hogy Volodi Milov orosz tábornok nagy agitációt fejt ki a horvátok között, hogy a parasztpártot osztályellenes hangulatra izgassa. Az orosz tábornokot agitációs útjában követi Radics István országgyűlési képviselő is, aki szintén részt vesz a parasztpárti gyűléseken és beszédet intéz. Volodi Milor Horvátországból Laibachba megy, ahol a szlav ujságírók között fog agitálni.

Leugrott az Eifel torony tetejéről.

Páris, szept. 1. Borzalmas öngyilkosság történt ma este Párisban. Egy Manteionné nevű asszony az Eifel torony legmagasabb pontjáról levetette magát a mélységbe. Esés közben többször hozzávágódott a torony oldalához úgy, hogy mire az első emelet erkélyéhez ért, feje teljesen roncs volt. Az erkélyről lezuhant és akkorára egész teste csak egy véres hustömeg lett. Öngyilkosságának okát nem lehetett megállapítani.

Gyilkos mezőr.

Nagybecskerek, szept. 1. Csáros község határában Jurisics Zsigmond mezőr egyonlott Nigun Lázár 14 éves pásztorfiút, mert ez a tilosban legeltetett. A gyilkos mezőrt letartóztatták.

HIREK

A kultuszminiszter a kecskeméti muzeumnak. Kecskemétről írják: A közoktatásügyi miniszter a városi muzeum rendezésének költségeihez 1400 koronát, valamint a muzeum és könyvtár részére megállapított 10.000 korona összeg első felét, 5000 koronát most a hatóságnak beküldötte.

A nagybeteg román király. Bukarestből jelenti egy táviratunk: A belügyminiszterium a következő kommunikát küldte a lapokhoz: A király egészségi állapotáról a legutóbbi napokban terjesztett irások teljesen alaptalanok. Norden tanár meghívása Szinajába kizárólag a király közvetlen környezetének eszméje volt, amennyiben a király, miután betegsége egyáltalában nem komolyabb, mint máskor, távolról sem szándékozott meghívni a kiváló bécsi tanárt. Ezt bizonyítja az a tény is, hogy a király majdnem minden nap sétát tesz a kastély parkjában. Szinaja látogatói 5 felségét pénteken Norden tanár kíséretében és szombaton Kalinderou, a koronauradalmak igazgatójának társaságában látták sétálni.

Megint vasuti szerencsétlenség. Kecskemétről jelenti egy táviratunk: Az Örkény felé épülő tranzverzál vasuton tegnap szerencsétlenség történt. A kövek hordására szolgáló iparvasut vágányai meglazultak, minek következtében a mozdony kisiklott és lefordult a töltésről. Nagy János mozdonyvezető és Komlósi József fűtő a kazánból kiömlő tüztől és a csúrepedések következtében kiömlő forró víztől súlyos égési sebeket szenvedtek. A sebesülteket a kecskeméti kórházba szállították ápolás végett.

Leégett teheráruraktár. Pozsonyból táviratozza tudósítónk: A pozsonyi főpályaudvar teherlerakási osztályán ma reggel 9 órakor tűz támadt, amely rövid idő alatt annyira elharapódzott, hogy úgy a feladasi, mint a leadási raktárak lángboroltak. A kivonult tűzörség képtelen volt a tüzet elfojtani s nemcsak a raktárak, hanem tizenhárom árukkal telt vagon is elhamvadt. A kár több százezer korona. A tűz állítólag úgy keletkezett, hogy egy kaucukoldattal telt hordó oldala kilyukadt és a kiömlött olajat meggyulladt.

Emberölés véletlenségből. Aradról írják lapunknak: Török Gyula deznai földbirtokos figyelmeztette Ross Nikoláj mezőort, hogy kukoricaföldjén vaddisznók garázdálkodnak és álljon lesbe. Ross Nikoláj tegnap este a kukoricásban zörgést hallott és a zaj irányában lőtt. A golyó Vancs Pál földmivest találta, ki szörnyethalt. A vizsgálatot megindították.

Bécsi kárpitások sztrájkja. Bécsből jelentik nekünk: A lapok közlése szerint a kárpitóságok elhatározták, hogy sztrájkba lépnek.

Gyilkosság a vasuton. Egy Rómából érkezett távirat közli, hogy a lapok ismét foglalkoznak azzal a gyilkossággal, amelynek a római-ancónai vasutvonalon, egy vasuti kocsiiban Arvedi mérnök titokzatos körülmények között esett áldozatul. A Fidenzi parasztsalád újabb letartóztatása, amely első ízben azonnal a tett után tudvalevőleg nem járt eredménnyel, most annak kiderítéséhez vezetett, hogy a gyilkosság után két egyén megjelent a Fidenzi-család házában, ott megmosakodott és azután megszökött. Ezek az egyének közül az egyiket Cekkaroninak hívják. Ezt régebben saját felesége mondta már a tettesnek, akkoriban azonban kielégítő bizonyítékok híján szabadlábra kellett bocsátani.

CSARNOK.

Az ördög játszik.

(Elbeszélés.)

Írta: Rostkowitz Arthur.

(Folytatás.)

Az urafélté asszonyok együtt olvasgatták az Amerikából érkező leveleket. A „büredős” népség ragaszkodott az asszonyához a félvilágon keresztül is. Ez a nagy szerelem pedig megérdemelte a viszonzást.

Hej, hogy kacagott az ördög, mikor Csörögös Panni azt találta ki, hogy hatan, közös elhatározásból küldjék az emberek után Szénakazal Erzsit.

Persze, tudni kell először is, ki volt az a Szénakazal Erzsi? Hát ezek aféle faluszemély, de csak „személy”. A paraszti nyelv nagyon sokat beszél ezzel a szóval.

Faluvegen talált gyermek volt Szénakazal Erzsi. Aratáskor találták, 80 év előtt, az urasági szénakazal alatt. Az anyját se tudták kinyomozni a csendőrök, az apját pedig csak az anyja ösmerte. Csoda-e, ha a jegyző a szénakazal után keresztezte el?

A míg a kis Erzsi csak a falu tartottja volt, bimbóhajtásig mindenki szerette és ő hálás is volt érte. Legalább annak mutatta magát, mikor cselédi sorba következett. A városban szolgáltak a falu legényei is, Erzsi is. Kamatosan adta vissza a falu szeretetét. Tudta is a szegény, jólelkű Erzsi, hogy ő csak ágyaszalmája a világnak és a „hitonó” asszonynépségek a szegényszeme? Pirongatója nem volt neki, hát miért is pironkodott volna?

(Folyt. köv.)

Áru- és értéktőzsde.

Szeptember 1.

Budapesti gabonátőzsde.

5-10 fillérrel drágább áron elkelt (50 kilogrammonként) 40,000 mm. buza.

Rozs 5 fillérrel javult, zab, tengeri szilárdan tartott.

A határidő-üzlet.

Jobb amerikai jegyzésekre és a spekuláció fedezési nyomán szilárd volt az irányzat a határidőüzletben. A gabonaneműek árai néhány fillérrel javultak.

A forgalom mérsékelt volt.

Az áruk 50 kilogrammonként:

	Kezdeti	Változás
Buza október	1132	1125-1130
Buza ápr. 1909.	1153	1155-1161
Rozs októberre	928	926-925
Zab ápril	—	—
Zab októberre	804	801-802
Tengeri július	—	—
Teng. aug.	—	—
Tengeri május 1909	725	726-724

Budapesti értéktőzsde.

Jobb külföldi jegyzések, valamint helyi és bécsi vételek folytán szilárd irányzat uralkodott a mai előtőzsdén. A forgalomba került értékek árfolyamai 2-3 koronával javultak.

A forgalom élénk volt.

A kis-macsi tejgazdaságban kapható házhoz szállítva.

Csemege-vaj,

1 1/2 1/4 kilós csomagokban — ár 4 kor. 2 kor. 1 kor.

Hab tejszín,

1 ltr. 0.5 0.2 literes palackokban — ár 2 kor. 1 kor. 50 fill.

Teljes tej,

2 és 1 literes palackokban ltr-ént 24 f.

Megrendeléseket elfogad a gazdaság, (városi telefon 591) vagy Mayer Jenő csemege-üzlete.

Apróhirdetések.

FIATAL leányok, könnyű munkára, fizetéssel felvétetnek, Kigyó utca 12.

EGY jó házból való fiú tanuló felvétetik Blaszt Testvérek tőrkereskedésében, Hatvan utca 5. 10032

TANÁR, kosztos növendékeket elfogad, Nyomatató utca 14.

Eladattak
a következő házak és szőlő

NAGY LAJOS

első debreceni

adásvételeket hirdető és közvetítő irodája
utján. Iroda: Csapó-utca 13. sz. alatt.

1. A Mendre-féle tócskerti ház.
2. A Morgó-utca 21. számú ház.
3. A Domján-féle Hatvan-utcai kerti szőlő.

Figyelem!

Az iroda a mai naptól fogva fölveszi a legkisebb értékű ujsorosi házakat is.

Rose Dezső

Debrecen, Plac-u. 55. sz.

Legmegbízhatóbb

bevásárlási torrás

ékszerekre,

arany-, ezüst árukra

és pontosan járó

ZSEBÓRÁKRA.

Jegygyűrűk,

menyasszonyi kelengyék

nászajándékok

állandóan dus választékban kaphatók.

!! Olcsó szolid árszabás !!

Kerékpár varrógép gramofon

vilamosági
cikkek és
mindennemű
alkat-részek
állandó raktára.

Nagy választék:

lemez ujdonságokban.

Elvállalunk villamos felszereléseket, mindennemű mechanikai készülékek javítását, vas- és fém-sztergályozást, zománcolást, nickelozást és az összes e szakmába vágó munkákat szakszerűen és pontosan készítjük.

Geller és Németh műszereszek,
Debrecen, Hatvan-utca 8. szám.

Eperjesi cserépkályhák

gyári raktára és
egyedár usítása
Debrecen és vidékére
KOVÁCS GYULA
vastüzetében
„Bika“ szálloda mellett.
1738

DEUTSCHNAL MINDENKOR FRISS

Valódi karlsbadi kétszersült
kapható.

Iskolás gyermekek részére

kész fehérneműk, zsebkendők, harisnyák, paplanok, madracok, pokrócok, (flanell takarók) és ággyterítők legnagyobb választékban és legjutányosabb árakon kaphatók.

Kardos László

vászon, fehérnemű és kelengye üzletében
Debrecen, Kossuth-u. 9.
Alapított 1831. évben.

Butorvásárlók figyelmébe.

Szerezzen meggyőződést saját gyáramban készült legnagyobb lakberendezési áruház, óriási választékáról és olcsó áráiról.

Mahagoni, palisander citrom, cseresznye, kóris paduc és különböző fanemű butorok saját készítményű salonbutorok fa és kárpitos butorok.

Schwarz Vilmos, butorgyáros.

Debrecen, Piac-utca 71. (saját ház)
Gyártótelep, Székely-u. 5. Telefon 176.
Tervek és költségvetésekkel díjmentesen szolgálók.

Szatmári részvényt

veszek bármilyet, ugyszintén
10 frankos
szerb sorsjegyet,
árfeltüntető levélre azonnal vászszolok.
Horváth Béla
Szatmár.

Szakképzett irodalmunkaerőket: mérlegképes könyvvezetőket, gyorsírókat, gyönyörű írásu levelezőket, kiváló számolókat lelkiismeretesen kiképez, előkelő cégeknek ajánl:

Zalai Márk tanár

3 havi könyviteli szaktanfolyama felnőttek számára.
Beiratás naponta 10-12-ig (József kir. hg. utca 42. sz. udvarkerti lakás). Tandíj 60 korona.

A bőr ápolása kötelesség az egészség érdekében s erre legalkalmasabb szer a

Mollitergin,

amely megőrzi a bőr (az arc- és kéz bőrnek) édeségét, hamvaságát, rózsaszínben látó fehérségét. Megszünteti a kéz bőrrösséget. Az eldurvult, kirepedezett és szelkíjta arcot vagy kezet, a legrovidebb idő alatt fehérré s puhává teszi! Poudre alá is igen ajánlható!
Kutatása gyors és biztos! Egy üveg
Mint bőrápoló szer páratlan! MOLLITERGIN
Teljesen támentes és ártalmatlan! Ára 1 kor.

Készítő helye s ióráktára

Mihalovits Jenő gyógyszerésztára a „Kigyó“-hoz
DEBRECENBEN,

Főpiac 31. sz. alatt, a Városházával szemben.

KIVONAT.

1 klg. Családi vegyes kávé . . . 2 kor.
1 klg. Zörmelék csokoládé . . . 1.80 f.
1 klg. Orosz tea, finom . . . 6 kor.
5 klg. Finom csemege szőlő . . . 1.60 f.

Kohn Henrik

déli gyümölcs és cukorka kereskedésben Hatvan-utca 5. Telefon 388.

Az

Ott Károly at.

cég áruháza

Kossuth-utca, városháza alatt,
feloszlik.

A raktáron levő

jó mosó zefirek
métere

17 és 19 kr.-ért
lesznek elárusítva.

Valódi brünni szövetek

• az 1908. évi tavaszi és nyári idényre.
Egy szelvény { 1 szelvény 7 korona
3-10 m. hosszú { 1 szelvény 10 korona
teljes férőruhához { 1 szelvény 12 korona
(kabát, nadrág és mellény) { 1 szelvény 15 korona
1 szelvény 17 korona
1 szelvény 18 korona
1 szelvény 20 korona

Egy szelvényt fekete szalonruhához 27.- K.-ért, szelvény felöltözövelet, turistalődít, selyem-kamurak, stb. gyári árakon küld a mint megbízható és szelvényt mindenütt ismert postaközi raktár

SIEGEL-IMHOF Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök, amelyek a magánvevő élvez, ha szövetvásárlásait követően Siegel-Imhof cég-nél, a gyári piácon rendel meg, igen jelentékenyek. Szabott, legelővőbb árak. Óriási választék. Minták, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss áruban.

Ha pénzt

áldozza

nyomtatványra!!

ha célszerű, izléses

JÓ MUNKÁT
kiván, — hívja telefonon

106. számot,

azonnal jelentkezni fog

MIHÁLY SÁMUEL

könyvnyomdája és papirkereskedése

Piac-utca 30. szám

Intézeti fehérneműk

előírás szerint

Matracok — paplanok — ággyhuzatok — flanelltakarók — esőernyők — gallérok — nyakkendők — zsebkendők harisnyák,

Donogán és Somossynál

Debrecen, kistemplombazár.

A „kristály“

Gőzmosó és vegytisztító gyár Miskolczon.

Gőzerőre és kitűnő szakérővel berendezve elvállal mindennemű szakmába vágó munkát, a legkitűnőbbben felülmulhatatlan szakértelemmel dolgozok és gyors és pontos kiszolgálás által a t. megrendelők nagybecsű megelégedését minden tekintetben kiérdemelni törekszek. Debreceni képviselőte:

Wiener Dávid

mesoda által Simeffy utca 3. szám. (Hal-piaoz).

Az itt átvett ruhaneműk 8 nap alatt tisztán és gondosan becsomagolva vissza szolgáltatnak a t. megrendelőknél, kik az átadott tárgyak megbízható és pontos kezeléséről és jutányos árszámitásról biztosítottak.
1916

APRÓ HIRDETÉSEK.

Díja 10 székig 40 fill., minden további szék 4 fill., vastagabb betűvel nyomtatott 5-8 fill.

Levélbeli tudakozódásra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postabélyeg bekezdés. K. Z.

Apró hirdetések előre fizetendők.

AJÁNLAT.

ARADRÓL jött tenyérjósno lakik Honvéd utca 70. szám. 10015

DARABOS utca 48. sz. alatt özvegy urnónél diákok teljes ellátást, felnőttek kosztot kaphatnak, 10019

FÉRFI-, női- és gyermek harisnyák nagy választékban, harisnyafejelés, színes és fehér himzés vállalat. Püsti Dózsa előnyomda és női kézimunka üzletében Piac-utca 12. 8144

GIMNAZISTÁK közvetlen a collegium mellett lakást kaphatnak, esetleg teljes ellátást is. Cim a kiadóba. 10010

Csomagszállítási képviseletnél egy kézbesítő helyettes alkalmazást nyerhet, Katz Jakab.

Kárpitos munkákat, bármilyenemű matracok, házaknál elkészítést legjutányosabban vála-lom Oláh András Csapó utca 28. 10002

KÖZÉP iskolai tanulók uti ellátást nyorhetnek intelligens családnál, József kir. herceg utca 17. szám.

URI közönség figyelmébe ajánlom jó házi kosz tomat kihordásra. Megrendelést elogadok mai naptól, egyszerűbb koszt is kapható. Özv. Katona Sámuelné Ajtó-utca 20. 9961

PIAC-U. 28. számú házban az emeleten 2 udvari szoba irodahelyiségek október 1-től, esetleg hamarabb is kiadó, értekezni ugyanott.

KITÜNŐ fölzetlen tejet saját tehenészetemből házhoz szállítok literjét 10 krért. Ehrenfeld Nyomató-utca 15. 9828

ISKOLAI IDŐNYRÁS, gyermek, női és férfi harisnyák, őszi és téli alsó trio ruhák késztyik a legolcsóbban beszerezhetők Márton Gyula divat árú üzletében Piac-u. 9. Bika-szálloda mellett. Új harisnyák kötése és fejelése elfogadtatik.

4 szobás lakás kényelmes mellékhelyiségekkel és egész udvarral kiadó, azonnal átvehető esetleg a ház is eladó. Cim a kiadóban.

EGY német uri családnál teljes ellátásra igen olcsóért 3 vagy 4 gimnazista fiu felvétetik. Cim Rákóczi-u. 48. szám. 9947

LEGFINOMABB fehérnemű és egész kelegye varrását elvállalom: fehérnemű legtökéletesebb szabásának elsajátítására órákat adok. Kossuth-u. 58., keresztépület.

GYMNAZISTÁK teljes ellátásra felvétetnek keresztény uri családnál Szent-Anna utca 44.

CSEPLŐGÉP garnitúrát veszek és eladok Széchenyi-u. 44. Ehrenreich. 9758

HAJ! HAJ! Hajfonatok, parókák, hajbetétek! copfok, frizettek jutányosan, mindennemű hajmunkákat készít Bocán Ferenc fodrász, Hávan utca 2. Kihullott haját veszek. 9409

TANITOK bármilyen iskolában vizsgázó magántanulókat nagyon jó eredménnyel. Cim a kiadóban. 10031

DÍKOK évi ellátást nyerhetnek uri családnál. Cim a kiadóban. 10019

7 HECTOLITER érmelléki vakar bor 26 forintjával eladó. Péterfia 18. sz. 10028

KERESLET.

ELVESZET vasárnap délelőtt a Varga utca 25. számú háztól a Kistemplomig 80 korona, a becsületes megtaláló fele jutalomba részeseül ha azt Varga utca 25. sz. alá szolgáltatja.

CSAPÓ utca végén egy szép kis új ház eladó. Cim a kiadóban. 10001

MODERN rövid zongora eladó vagy kiadó Rákóczi utca 49. sz. 10013

KET ügyes varrólan felvétetik Péterfia utca 18., hátul az udvarban. 10014

Négy-öt szobás teljesen modern lakást keresek f. évi november 1-re, dr. Szilágyi Imre, Csapó utca 4. 10006

H.-Szoboszlón Tókécs Zeigmond vas és fűszer üzletében egy tanuló felvétetik 9998

ELSŐRENÜ segédet keresek cipőszakmából mielőbbi belépésre keres Kobrak cipők raktára Szana Lajos Fröhner szálloda 27. 10020

EGY jó családból való özvegy uri nő társalkodóni vagy házvezetóni állást keres, ki a háztartás és gazdaságba tökéletes jártassággal bír, gyönyörűen kézimunkál. Cim: Burgondia utca 20. sz. 10021

KATHOLIKUS uri családnál I-II osztályu gimnazista felvétetik. Timár utca 8. 10006

EGY fűszerkereskedő segéd állást keres aug. 15. belépésre. Szives megkeresést kér Grósz Ármán Utvan utca 69. 10022

GOHÉR must (sestakerti) eladó, értekezhetni d. n. 2-3 óra között Vár utca 2. szám, hazulajdonosnál. 9960

ELADÁS.

ELADÓ központban álló jó forgalmu vendéglő. Cim a kiadóban. 9845

15-20 vagon rózsa krumpfi eladó Geréby Pál gazdaságában. 9939

ELADÓ HAZ Bundi utca 12. szám.

EGY trafik üzlet eladó Debrecen legforgalmasabb helyén. Cim a kiadóban. 10028

KERÉKGYÁRTÓ céljaira alkalmas száraz válogatot akáca továbbá telepi és hegyibor eladó. Cim a kiadóban 10025

ELADÓ esetleg bérbeadó fűszerberendezés ugyanot korszerűberendezés eladó. Cim a kiadóba. 10024

HÁZAT bérlebe esetleg megvételre italkimérés vendéglő, nemkülönben fűszerüzletnek alkalmasat keresek. Ajánlatokat „alkalmas” jelzéssel a kiadóhivatalba küldendők. 10026

NYITOTT kocsi könnyű bőr fedéllel majdnem új, eladó Csapó-u. 47. sz. 10030

ELADÓ majorsági föld ó Kónya föld 83. sz. bizaló jutányosan eladó, több épület, termő szőlő és lucmással, értekezgetoi ugyanott.

EGY húsapig használt modern hálószoba és ebédlőberendezés hejsszúke miatt eladó Teleky utca 73. 10027

Tankönyvek fél áron!

Az összes fiu- és leányiskolákban használtó ndó tankönyvek, az új tantervhez alkalmazva fél áron kaphatók

Harmathy antiquariumban
Fűvészkert-utca 14. szám
lakók táskák feltűnő olcsón.

Legjobb órák,
legszebb ékszerek
szolid árban jótállással!

Kurián Gyula műorás
Debrecen, Piac-utca 42. szám.

Telefon 210

FÖLDES SÁNDOR
elektrotechnikai vállalata.

Debrecen, nagytrafik udvar.

Legolcsóbban és szakszertően készít **vilamos világítási** orátvitell berendezéseket.

Házi és magán telefonok, villancsengők berendezését és évi jókarban tartását, valamint minden e szakmába vágó és legkomplikáltabb munkát.

AROMÁS ZAMATOS
PÖRKÖLT KÁVÉ
FELGYARAZ JÁNOSNÁL

Kaiser Borax

Szépség és egészség ápolására!

KAISER BORAX a bőrt finom, üdév és fehérré teszi. Kitűnő száj- és fogápolásra. Nagyon hasznos hurut és rekedtségnél. A Keiser Borax minden vizet puhává tesz és a legjobb bőrtisztítószer. Vigyázz a bevásárlásnál!

valódi csak piros dobozban. 15, 30 és 75 filléres teljes utasítással. Hiányozhatatlan.

Egyedülkiszítő Osztrák-Magyarországnak
Voith Gottlieb Bécs III., 1.

Moskovits József
uriszabó divatterme

Angol és hazai szövet
ujdonságok raktára

A legelegánsabb

uri ruha különlegesség
elsőrendű szabóműhelye
Plac-utca 46. szám az udvarban.

ELADOK

franco kövezet vám Debreczen.

I. rendű 2 éves vágás cser hasáb fát: ára 162 kor.
és 3 éves vágásu I. rendű ára 165 kor.
büek hasáb fát 2 éves vágásu ára 168 kor.
utánvételel pontos kiszolgálással gömbölyü büek és cserfa 2 éves I. rendű ára 152 kor.,
gömbölyü tölgy II. rendű 2 éves vágás ára 140 kor.
nagyobb vételeknél adok engedményt vétel szerint Tisztelettel:

Rézműves Salamon
Margaréta.